

5

Letters s.

1

ج	ج	<i>djīm</i>
ح	ح	<i>hā</i>
خ	خ	<i>xā</i>

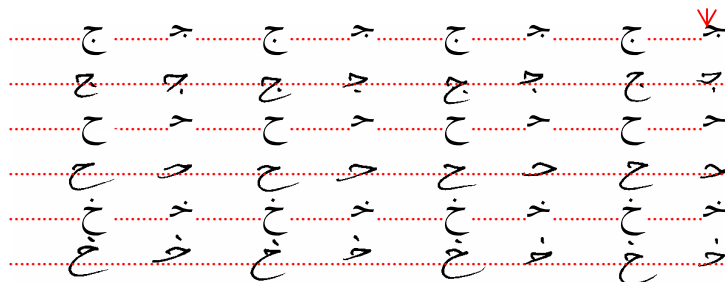
Een groep verbonden letters, alle met een korte en een volle vorm, die precies zoals die van ب worden gebruikt. Het enige verschil tussen de drie nieuwe letters in het schrift is het punt.

ج *djīm* klinkt zoals dj in 'Djakarta'. Wij transcriberen het met *dj*. Dit is de klank van ج in de meeste Arabische landen; in Egypte klinkt het toch zoals g in Engels 'good'. Wij gebruiken het geluid *dj* in dit boek.

ح *hā* is een zware *h*; wij transcriberen het met *h*. Wij horen *h*, wanneer wij op glas ademen om het schoon te maken. De Arabieren verwisselen nooit de twee klanken ح *h* en ه *h* (zie Les 3). Probeer ook beide te onderscheiden.

خ *xā* stelt precies het Nederlandse *ch* voor (zoals in 'nacht'). Wij transcriberen خ met *x*.

De korte vormen zijn plat en liggen op de schrijflijn. De volle vormen zijn diep, met een boog *tegen de wijzers van de klok* en met het hoofd (ongeveer) op de schrijflijn. **Schrijf** één lijn met iedere letter; begin aan de linkse hoek boven ↘:



Een *a* of *ā* naast خ wordt vaak (niet altijd) verdonkerd (4/3).

Laat u zich niet door de transcriptie van ح *hā* misleiden. Het heeft zelf geen donker geluid; het punt in de transcriptie dient alleen om ه *hā* en ح *hā* van elkaar te onderscheiden.

Lees en schrijf enkele nieuwe woorden:

جنوبي جنوب *djanūbī* zuidelijk جنوب جنوب *djanūb* zuiden
 دخول دخول *duxūl* Inrit*/-gang* خروج خروج *xurūdj* uitrit*/-gang*

* de daad. De plaats is *máxradj* of *mádxal*, zie beneden.

333.wav Openen, beluisteren en herhalen.

Verbinden wij één van deze letters met een voorafgaande letter in het drukschrift, dan staat de verbinding vaak in de rechter hoek, boven, van ج enz.; in het handschrift maken wij de verbinding aan het begin van de omtrek, d.w.z. in de linker hoek boven ج. Vergelijk druk- en handschrift beneden (wij tonen alleen *djīm*; bij de andere letters van de groep gaat het ook zo); **oefen** de handgeschreven vormen:

	handgeschreven	gedrukt/getypt
tand + dj	تندج	تندج
tanden + dj	تندج	تندج
l + dj	لندج	لندج
m + dj	مندج	مندج
s + dj	سندج	سندج

(en zo verder, met andere letters).

Lees en schrijf (verdonkerde *a* en *ā* hebben hier in de transcriptie een punt):

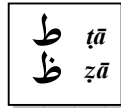
لجنة اللجنة	lādjna comité	احتجاج احتجاج	ihtidjādj bezwaar
أجنبي أجنبي	'ādjnabī buitenlands**	إنتاج إنتاج	'intādj productie
مدخل مدخل	mādxal inrit/-gang***	مخرج مخرج	māxradj uitrit/-gang***
انتخاب انتخاب	intixāb verkiezing	خبر خبر	xābār nieuws
		خاص خاص	xāṣṣ {privaat, eigen, bijzonder}

** ook 'buitenlander' (naamwoord, zie Betrekkelijke -ī, 4/4)

*** de plaats. De daad is *xurūd* of *duxūl*, zie boven

34.wav openen, beluisteren en herhalen.

2



De letters *ṭā* en *ṣā* zijn verbonden letters; maar ze hebben telkens alleen één vorm. Die is lang, en staat op de lijn. De lus van deze letters heeft geen 'tand' zoals bij *ص\ه* (4/3). **Schrijf** herhaaldelijk deze nieuwe letters; eerst de lus, dan de 'stok':

ط ط ط ط ط ط
ظ ظ ظ ظ ظ ظ

Dit zijn zonletters met donkere uitspraak. Net zoals *ص* de donkere klank (tong naar beneden, holte in de mond) van *س* heeft, zo geeft *ط* een verdonkerd geluid van *ت*, en *ظ* ook van *ز*. Wij transcriberen *ط* met *ṭ*, en *ظ* met *ṣ*. Een naburige *a* of *ā* wordt verdonkerd uitgesproken. In de lijst beneden merken wij de transcriptie van deze klinkers met een punt.

De loodrechte streep van *ط* en *ظ* behandelen wij in het handschrift best als een gescheiden teken (zie 1/3); schrijf het (naar beneden) na voltooiing van de betreffende ligatuur.

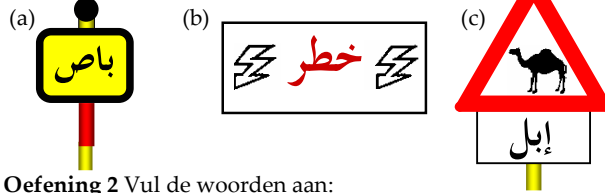
H16.pps openen en het handschrift van طائرة ṭā'ira (zie beneden) opmerken.

Lees en schrijf:

مطار مطار	maṭār luchthaven	طائرة طائرة	ṭā'ira vliegtuig H16
وطني وطني	wāṭanī nationaal	وطن وطن	wāṭan vaderland
خط خط	xatt regel, lijn	شرطة شرطة	šurṭa politie
إيطاليا إيطاليا	'iṭālija Italië	بريطانيا بريطانيا	barīṭāniya Groot-Brittannië
خطر خطر	xāṭar gevaar, xāṭir gevaarlijk		
تنظيم تنظيم	tanzīm het organiseren		
منظمة منظمة	munāzzama organisatie		

35.wav openen, beluisteren en herhalen.

Oefening 1 Lees deze uithangborden:



Oefening 2 Vul de woorden aan:

(a) انتاج (b) منحة (c) وني (d) ابتهائي (e) انتساب

De oplossingen van deze oefeningen volgen op paragraaf 4.

3



Hier komt het voor ons wel moeilijkste geluid van de Arabische taal. Het is de uitspraak van de letter ع *9ayn*, die wij met *9* transcriberen, omdat ons alfabet geen letter met gelijke klank heeft. Zeg eerst de naam 'Maggie' in het Engels. Herhaal die meermaals, maar probeer het contact in de keel voor de middel-gg- te vermijden, d.w.z. laat de medeklinker in het midden van het woord telkens weer onduidelijker worden, tot hij niets meer dan een 'slok' is. Wat u nu zegt is waarschijnlijk iets zoals *má9ī* 'met mij'. Doe dit nog een keer, maar probeer de doelklank sneller te bereiken. Herhaal meermaals, tot u *má9ī* direct kunt vormen, en wel zonder Maggie's hulp. De juiste uitspraak van *má9ī* is zoals de Franse naam 'Marie', met klemtoon op de eerste lettergreep en zonder het contact van de huig-r.

De andere letter غ, die wij met *gh* transcriberen, heeft het geluid van de letter *g* in het Nederlandse woord 'wegen'. *gh* is het stemhebbende geluid van *x*, zie paragraaf 1 boven.

ع and غ zijn verbonden letters. De twee korte vormen zijn plat, en beide volle vormen schrijven wij met een zwaai naar beneden tegen de wijzers van de klok, net zoals ج. De verschillende vormen worden als volgt gebruikt:

- ع and غ schrijven wij aan het begin van het woord, of midden in het woord na een *niet verbonden* letter,
- ع and غ schrijven wij midden in het woord na een *verbonden* letter,,
- ع and غ schrijven wij aan het eind van het woord na een *verbonden* letter,
- ع and غ schrijven wij aan het einde van het woord na een *niet-verbonden* letter, of als *alleenstaande* vorm.

Wij kunnen het eenvoudiger formuleren: de 'massieve' vormen staan na een verbonden letter, en de 'open' vormen overal elders. Noteer ook dat de alleenstaande vormen vaak iets hoger dan de andere staan.

Schrijf alle vormen meermaals (zie volgende pagina):



H17.pps openen om het handschrift van عام 9āmm,

en **H18.pps** om het handschrift van مشغول mašghūl (zie beneden) te zien.

Nu lees en schrijf:

سعر si9r prijs	عام عام 9āmm { algemeen, openbaar H17
مطعم máṭ9am restaurant	صناعة šinā9a nijverheid
معلم mu9āllim leraar	أسبوع 'usbū9 week
شارع šāri9 straat	اجتماع idjtimā9 vergadering
غربي ghárbī westers	غرب gharb westen
مشغول mašghūl bezig H18	مبلغ máblagh som



336.wav openen, beluisteren en herhalen.

Kijk uit om begin-9ayn ع niet met hāmza ء te verwarren. Niettegenstaande visuele gelijkenis van beide heeft ieder een andere klank (zie 3/1), en 9ayn is een verbonden letter, terwijl hāmza nooit verbonden wordt. Verwar ook niet midden- 9ayn (met de wijzers van de klok geschreven) met midden- mim (tegen de wijzers van de klok geschreven, 2/2).

Klemtoon

4 Tot nu toe hebben we de klemtoon (zie 1/4) met een accent aangetoond. De Arabische klemtoon is echter meestal regelmatig, en wij kunnen eenvoudige regels leren en aanwenden:

– De klemtoon valt op de eventuele laatste ‚zware‘ lettergreep. Een zware lettergreep is:

- ofwel één met een lange klinker (*ā, ī, ū*), of een tweeklank (*ay, ou*) vóór een medeklinker: *binājāt, marīd, 'usbū9, bintāyn, 9āmma,*
- of één met een korte klinker (*a, i, u*) vóór twee medeklinkers* of een verdubbelde medeklinker: *máblagh, mumáththil.*

* Niet vergeten dat *dj, gh* en *th* in de transcriptie enkele medeklinkers voorstellen.

– Als er geen zware lettergreep is, valt de klemtoon op de eerste lettergreep: *'ána.*

Een belangrijke groep woorden, die wij later zullen leren kennen, heeft een onregelmatige klemtoon. Wij zullen zulke woorden verder met het accent tonen; ook woorden als bijv. *lībija*, waar fouten zich makkelijk voordoen. Voor de grote, regelmatig beklemtoonde, meerderheid van de woorden zullen wij de klemtoon slechts om bijzondere redenen aanstippen.

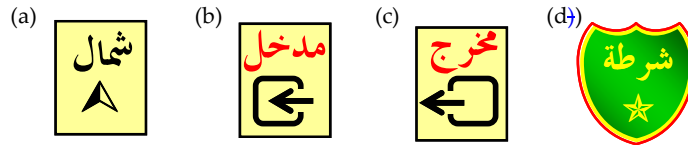
De volgende elementen worden nooit beklemtoond, en hebben geen invloed op de klemtoon:

- het lidwoord *al-, at-, an-* enz.
- één of andere klinker, lang of kort, ook één of andere tweeklank, aan het wordeinde, d.w.z. zonder volgende medeklinker. (Denk eraan, dat *hāmza* een medeklinker is; in een woord zoals *ibtidā'* telt de laatste lettergreep als ‚zwaar‘, en wordt daarom beklemtoond.)

Regel van de klemtoon: De laatste zware lettergreep van het woord wordt beklemtoond. Als het woord geen zware lettergreep heeft, valt de klemtoon op de eerste lettergreep. Het lidwoord wordt nooit beklemtoond.

Oefening 3 Duid met een accent de (regelmatige) klemtoon aan bij deze nieuwe woorden in transliteratie: (a) *mašghūlīn* (b) *maḥaṭṭa* (c) *intixābāt* (d) *tarbija*

Oefening 4 Lees de uithangborden:



Oefening 5 Vul het woord met de juiste vorm van *ḡayn* of van *ghayn* aan:

(a) اجتماع... (b) مش...ول (c) معلّمة (d) مبل... (e) م...م

Oefening 6 Schrijf in het Arabisch (met eventuele betrekkelijke -ī [4/4] of andere bijvoeglijke naamwoorden in de m. vorm) en spreek uw antwoorden hardop uit. Let op de klemtoon:

(a) de vergadering (b) dagelijks (c) maandelijks (d) aankomst (e) zuiden (f) de week
(g) verkies- (h) de school (j) Italiaans (k) bestuurs-
De oplossingen van deze Oefeningen volgen beneden.

Oplossingen van de Oefeningen

- 1 (a) *bāṣ* bus (b) *xáṭar* gevaar (c) *'ibīl* kamelen*
2 (a) انتخاب (b) منظمّة (c) وطني (d) ابتدائي (e) انتخاب
3 (a) *mašghūlīn* (b) *maḥaṭṭa* (c) *intixābāt* (d) *tárbija*
4 (a) *šimāl* (c) *madxal* (b) *maxradj* (d) *šurṭa*
5 (a) اجتماع (b) مشغول (c) معلّمة (d) مبلغ (e) عامّ
6 (a) اجتماع *al-idjtimā'9* (b) يومي *jáumī* (c) شهري *šáhrī* (d) وصول *wuṣūl*
(e) جنوب *djanūb* (f) الأسبوع *al-'usbū'9* (g) انتخابي *intixābī*
(h) المدرسة *al-mádrasa* (j) إيطالي *'iṭālī* (k) إداري *'idārī*

* Dit beeldend waarschuwingsbord in de woestijn moeten wij ernstig nemen, bijzonder bij slecht zicht. Bij een eventuele botsing vallen kleinere dieren onder de wagen; maar de kameel raken wij onder zijn knieën, met mogelijk afschuwelijke gevolgen voor dier en mens. Het verwonde en radeloos worstelende dier, wiens toch al aanzienlijk gewicht met de botsing sterk toegenomen is, knalt tonnenzwaar door het autodak.

De kameel verdient onze eerbied. Hij is zwijgzaam en vaak ook gezwind. En de woestijn is van hem. Wij zijn daar alleen voorwaardelijk toegelaten bezoekers.

Testen

1 Lees deze woorden hardop, en vertaal ze:

(a) الشيء (b) مسؤولية (c) السعر (d) مدخل (e) الانتخاب

2 Sorteert deze in orde van grootte, het grootste eerst. Lees uw antwoorden hardop, en vertaal ze:

(a) اليوم (b) السنة (c) الأسبوع (d) الشهر

3 Maak uit elk naamwoord een onbepaalde bijvoeglijk naamwoord. Vertaal uw antwoord:

(a) الصناعة (b) ابتداء (c) الأسبوع (d) إيطاليا (e) بريطانيا

4 Schrijf:

(a) *at-ta'sīs* (b) *nihā'ī* (c) *mas'ūla* (d) *al-maxradj* (e) *ad-duxūl*